

MUNI
PED

Podrobná příprava na učební den

Bc. Ing. Nikola Straková

Příprava učitele na vyučování

- Ano X Ne ?
- G. Petty: „ *Neplánovat znamená plánovaný neúspěch.*“

- Důvod plánování výuky:
 - dosažení zamýšlených cílů
 - žáci pochopí smysl a akceptují cíle výuky
 - udržíme zájem žáků a aktivně je zapojíme
 - zachováme logickou strukturu výuky

Udržení zájmu a aktivity žáků

- žáci by měli znát cíl výuky a měli by mu rozumět, považovat ho za smysluplný
- znalost cíle = účinná motivace
- sdělení cíle:
 - prosté sdělené, napsání na tabuli
 - exponace cíle na základě řešení problému, myšlenkového nebo reálného pokusu, praktické situace
- Obsah – smysluplný, srozumitelný, související s reálným životem, reálný, aktuální (ne umělý jen pro účely školy)
- různorodé aktivity (střídání metod a forem)
- názornost
- diferenciaci obsahu (základní a rozšiřující učivo)
- pozitivní hodnocení

Výuka je drama, učitel je herec v roli učitele 😊

Fáze výuky

Motivace

- získání zájmu žáků, příprava na osvojování učiva

Expozice

- zprostředkování nových poznatků včetně aktivizace žáků

Fixace

- upevňování osvojených vědomostí a dovedností

Diagnóza

- prověřování, hodnocení, klasifikace

Aplikace

- praktické užití (praxe)

Obecná struktura přípravy na učební den

podmínky:

- vyučován je nový obsah
- výuka probíhá skupinově
- místo výuky = dílny, laboratoře nebo cvičná pracoviště

Úvodní část

- zahájení – nástup, kontrola docházky
- výklad – cíle učebního dne, motivace, ověření si teoretických znalostí
- instruktáž

Pracovní část

- nácvik pracovních činností, průběžná kontrola, průběžné dílčí hodnocení, průběžná instruktáž

Závěrečná část

- kontrola práce žáků i pracoviště
- hodnocení dosažených výsledků i splnění cílů
- ukončení

Odlišný obsah má učební den

- na provozních pracovištích
- při výkonu kontrolních prací

Osnova podrobné přípravy na UD

- A. Téma
- B. Motivace
- C. Cíle (kognitivní, psychomotorické, afektivní)
- D. Plán ověření dříve osvojených vědomostí a dovedností potřebných pro nové učivo
- E. Učivo – teorie
- F. Praktická část – instruktáž, cvičení
- G. Organizace a metody výuky (kreativita, střídání metod)
- H. Pomůcky
- I. Shrnutí, opakování
- J. Hodnocení
- K. Časový harmonogram

Téma

- není cílem!
- vychází z tematického plánu vyučovacího předmětu (ŠVP, RVP)
- ŠVP
 - učební osnovy -> tematické celky a témata předmětů/modulů

Cíle

- kognitivní, psychomotorické i afektivní
- taxonomie a různé úrovně osvojení si učiva
- vycházet z RVP (klíčové kompetence, očekávané výstupy, požadavky na absolventa) a ŠVP (Osnovy, ...)
- přiměřenost, jednoznačnost, kontrolovatelnost
- formulace pomocí aktivních sloves!
- operacionalizované cíle

Ověřování dosavadních vědomostí a dovedností

- ověření získaných poznatků
 - poznatky se relativně rychle zapomínají
 - => vstupní diagnostika vědomostní úrovně žáků
- připravit si otázky a úkoly
- adekvátnost obsahu i obtížnosti
- pokud bude formou individuálního zkoušení
 - předem rozmyslet koho vyvoláme
 - vymyslet efektivní zaměstnání zbytku třídy

Učivo

- didaktická transformace vědeckého poznání v dané oblasti/oboru na obsah výuky
- vycházíme z učebnic, metodických materiálů, odborných publikací, internetových obsahů kriticky zhodnocených!
- soulad učiva s moderní vědou a technikou i s ohledem na budoucí vývoj
- srozumitelné všem žákům

Organizace a metody

- adekvátní volba vzhledem k cílům a učivu
- na výběr je široké spektrum forem i metod
 - metody slovní, názorné, praktické, problémové, ...
 - místa výuky: třída, laboratoř, dílna, cvičné pracoviště, ...
 - způsob výuky: skupinová, individuální, ...
- kreativita
- střídání
- ...

Opakování a procvičování v závěru výuky

- otázky a úkoly, kterými zjistíme, nakolik žáci učivu porozuměli
- příklady použití, reálné problémy, situace propojující nové učivo s dřívějším, nebo učivem z jiných předmětů
- úlohy navíc pro případ přebytečného času
- obtížnější úkoly pro výkonnější žáky
- domácí úlohy

Časový harmonogram

Čas	Činnost	Metoda	Úlohy, pomůcky	Poznámky
8:00 – 8:05	Docházka, zápis do třídní knihy			
8:05 – 8:10	Motivace	Reálný příběh	Noviny	
8:10 – 8:15	Cíle			
...	...			

Pozn.: Pro rychlejší orientaci v přípravě lze zaznamenávat čas časovými body, např.: 5 minut – docházka, 5 minut – motivace, ...

Ukázka podrobné přípravy